

■ اکتشاف، همچنان سرزنده

طی ۴۶ سالگی که از عمر انقلاب شکوهمند اسلامی ایران می‌گذرد به همان اندازه که نفت و گاز تولید شده، شاهد اکتشاف میدان‌های جدید نفت و گاز بوده ایم که نتیجه آن شناسایی حدود ۷۰ میدان هیدروکربوری تازه در ایران است. هر حفاری که انجام می‌گردد و هر گامی که برداشته می‌شود، حکایتی بود از ایمان و ایثار مردان و زنانی که برای استقلال و رشد وطن خود تلاش می‌کردند؛ از ۷۰ میدان نفتی و گازی کشف شده در ایران، ۲۱ میدان نفتی است. در این میان کشف میدان گازی پارس جنوبی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع گازی جهان و کشف میدان‌های عظیم نفتی آزادگان و یادآوران از مهمترین دستاوردهای فعالیت‌های اکتشافی طی این سال‌ها به شمار می‌رود.

ذخیره قابل استحصال گاز و هیدروکربور مایع در ابتدای انقلاب اسلامی به ترتیب ۸ تریلیون مترمکعب و ۸۸ میلیارد بشکه بوده که این رقم تا پایان سال ۱۴۰۲ در بخش گاز به ۳۲.۳ تریلیون مترمکعب و در بخش هیدروکربور مایع به ۱۵۶.۵ میلیارد بشکه رسیده است.

اکتشاف نفت و گاز، پایه و پشتوانه فعالیت‌های بعدی در زنجیره ارزش نفت و گاز است. در دهه دوم انقلاب اسلامی و پس از اتمام جنگ تحمیلی، فعالیت‌های

اکتشافی در کشور به تدریج سرعت گرفت و امکانات بیشتری به آن تخصیص داده شد. در نتیجه انجام فعالیت‌های اکتشافی، مقدار ذخایر قابل استحصال گاز طبیعی بیش از ۳.۵ برابر افزایش یافته که کشف میدان گازی پارس جنوبی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع گازی جهان از مهمترین دستاوردهای فعالیت‌های اکتشافی در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی است. مقدار ذخایر قابل استحصال هیدروکربور مایع نیز در نتیجه انجام فعالیت‌های اکتشافی معادل ۸۰ درصد رشد داشته که کشف میدان‌های عظیم نفتی آزادگان، یادآوران و نام‌آوران از مهمترین دستاوردهای فعالیت‌های اکتشافی در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی است.

هم‌اکنون عملیات اکتشاف در پهنه وسیعی از کشور از جمله پهنه خلیج فارس، دشت آبادان، دزفول شمالی، کپه داغ، لرستان، مغان، دشت گرگان و جنوب خزر و... برنامه ریزی شده و در حال انجام است. همچنین اولویت اکتشاف نفت و گاز در نواحی مرزی و مشترک با کشورهای همسایه بوده، به طوری که عمده فعالیت‌های مزبور از جمله حفاری و لرزه‌نگاری در سال‌های اخیر در آن مناطق صورت گرفته است.

میدان گازی پارس جنوبی، میدان نفتی آزادگان، میدان نفتی یادآوران، میدان گازی تابناک، میدان

نفتی چنگوله، میدان نفتی آذر، میدان گازی کیش، میدان نفتی بند کرخه، میدان نفتی اروند، میدان سردار جنگل، میدان خیرآباد، میدان گازی گردان، میدان گازی زیره، کشف گاز در افاق خامی میدان بی‌بی حکیمه، لایه نفتی میدان پارس جنوبی، میدان نفتی و گازی آرش، کشف گاز و میعانات گازی در سازند خامی میدان کرنج، میدان نفتی منصورآباد، میدان گازی هما، کشف گاز در سازندهای داریان، گدوان و سهیلیان میدان مارون، میدان نفتی توسن، میدان گازی دی، کشف نفت و گاز در افاق خامی میدان بینک، کشف میدان گازی لاوان در طاق‌دیس دهروم، مخزن سروک میدان رامین، مخزن دهروم میدان بلاد، مخزن خامی میدان نفتی منصوری و مخزن خامی میدان نفتی آب تیمور، بخشی از میدان‌های کشف شده هستند.

همچنین میدان نفتی نام‌آوران، میدان گازی ارم، میدان نفتی پرنج، مخزن گازی سهیلیان در میدان اهواز، میدان گازی سفیدزاخور، مخزن گازی ژوراسیک در میدان کوه آسماری، میدان گازی فارسی، میدان نفتی عسلویه، میدان نفتی و گازی بالارود اندیمشک، میدان اهواز، میدان جفیر، میدان آبان، میدان سفید باغون، میدان هالگان، میدان فرزاد B، میدان بینالود، میدان سوسنگرد، میدان سومار، میدان طوس، میدان سفید، میدان کوپال جنوب شرقی، میدان